

موتسیو کلمنتی

شش سوناتین برای پیانو اپوس ۳۶

ویرایش: جنیفر لین

ترجمه: مهرداد آستینانی

فایل صوتی کتاب راز پیام رسان سروش و دیگر پیامرسانها دریافت کنید. @honarpoblication

شش سوناتین برای پیانو اپوس ۳۶

موتسیو کلمنتی

ویرایش: جنیفر لین

ترجمه: مهرداد آشتیانی

چاپ دوم: پاییز ۱۴۰۰

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

چاپ و صحافی: پژمان

لیتوگرافی: باران

انتشارات هنر و فرهنگ

تلفن: ۶۶۵۹۵۵۴۲

شابم ۵-۵۸-۲۶۱۶-۸۰۷۹-۰۰-۹۷۹-۰-۸۰۲۶۱۶-۵۸-۵ ISMN 979-0-802616-58-5

فهرست تماتیک

Sonatina in C Major, Op. 36, No. 1

صفحه

I Allegro

۱۳

II Andante

۱۵

III Vivace

۱۷

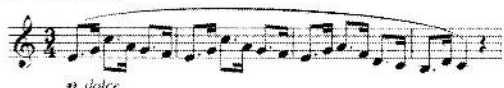
Sonatina in G Major, Op. 36, No. 2

I Allegretto

۱۹

II Allegretto

۲۲

III Allegro

۲۴

Sonatina in C Major, Op. 36, No. 3

I Spiritoso

۲۸

II Un poco adagio

۳۳

III Allegro

۳۴

Sonatina in F Major, Op. 36, No. 4

صفحه

I Con spirito

۲۸

II Andante con espressione

۳۲

III Allegro vivace

۳۴

Sonatina in G Major, Op. 36, No. 5

I Presto

۳۷

II Allegretto moderato

۵۳

III Allegro di molto

۵۶

Sonatina in D Minor, Op. 36, No. 6

I Allegro con spirito

۶۱

II Allegro spiritoso

۶۸

آپاجیاتورا

به این صورت نواخته شود

به این صورت نواخته شود

بدینگونه

بدینگونه

بدینگونه

با روح

بدینگونه

یا بدینگونه

همانند دستورات نمونه در متن کتاب

بدینگونه

بدینگونه

بدینگونه

قلاب یا گروپتو

پایین ترین نت از هر گونه قلاب، عمدتاً یک فاصله نیم پرده‌ای است.

thus

thus

thus

تریل

لرزش گروپتو دار

tr

or

or

or

played thus

and sometimes

turned thus

لرزش ادامه دار

tr

thus

لرزش پیش رونده، همراه با خود نت توضیح داده شده است.

tr

thus

or thus

thus

لرزش کوتاه آغاز شونده با خود نت

لرزش انتقالی یا گذرا

played thus

thus

در این ویراست‌ها، وظیفه شناسانه، توسط اکثر مربی‌های عالی تأکید شده است که بدون شناختی از آن، در اکثر نمونه‌ها، آنها دقیقاً مقابل نیات کلمنتی قرار گرفته‌اند. جدول تزیینات از کتاب «مقدمه‌ای بر هنر نواختن روی پیانو فورته» همگردانی شده است و شامل آن دستورالعمل‌هایی است که برای اجرای سوناتین‌ها مفید است. این دستورالعمل‌ها، خواست‌های آهنگساز را با در نظر گرفتن اجرای آپوزیتوراها، چرخش‌ها و تریل‌ها و وضوح می‌بخشد.

بهترین منبع اطلاعات در آماده‌سازی یک ویراست معتبر اثر شش سوناتین کلمنتی، اپوس ۳۶، ویراست اصلی انتشار یافته در سال ۱۸۰۳ توسط کلمنتی در انتشارات خودش است. اتوگراف هرگز یقین نداشت اما چون کلمنتی خودش اثرش را منتشر کرده بود، ویراست نخست احتمالاً بیشترین دقت را نسبت به نسخه خطی دارد. ویراست اصلی شش سوناتین، بیشتر از قلم افتادگی‌های ویراستاران ویراست‌های حاضر را فاش می‌کند. جمله بندی‌ها، دینامیک‌ها و تزیینات ارائه شده

در باره ویراستار

فدراسیون ملی باشگاه‌های موسیقی انتخاب شدند. او به عنوان عضو فعالی از انجمن مربیان موسیقی میسوری، و سابقاً به عنوان جایگزین رئیس انجمن مربیان موسیقی سنت لوئیس خدمت می‌کرد. در سال‌های ۱۹۹۹-۲۰۰۰ به عنوان مدرس پیانو در دانشگاه ایلی نویز فعالیت داشت. لین عنوان‌های و را در نوازندگی پیانو از کنسرواتوار موسیقی دانشگاه میسوری دریافت کرد، و همچنین جایزه رئیس دانشگاه برای خدمت‌گذاری و ممتازی دانشگاهی به او اعطا شد.

جنیفر لین، پیانیستی ماهر، مربی و متخصص در سنت لوئیس و آهنگساز و تنظیم کننده‌ی همکار در کتابخانه پیانویی هال لئونارد است. خانم لین به مدت بیست سال با هنرجویانش رقابت‌های موفقیت آمیزی در آمریکا و کانادا داشته است، و همزمان کارگاه‌های آموزشی، مسترکلاس و رسییتال‌های پیانو در این کشورها برگزار کرده است. او متناوباً به عنوان داور مسابقات اجرای پیانو و آهنگسازی در غرب میانه را داوری کرده است. آهنگسازی‌های او برای فستیوال

یادداشت‌هایی برای اجرا

Sonatina No. 1: first movement, mm. 1-18 (original edition)

Allegro

SONATINA I

(+ نشانگر انگشت شست است و ۱، ۲، ۳، ۴ نشانگر چهار انگشت دیگر)

پاساژهای آن بدون هیچ گونه آریتمیکولاسیون‌های لگاتو یا استاکاتو نواخته می‌شدند. می‌توانیم دوباره به دستورالعمل کلمنتی نگاهی بیندازیم: «هنگامی که آهنگسازی لگاتو و استاکاتو را برای ذوق نوازنده حذف می‌کند، بهترین قاعده، در توافق عمده در لگاتو، اختصاص دادن گه‌گاه استاکاتو برای دادن روحی به پاساژهای معین، نیز دعوی متقابل در زیبایی والای لگاتو، است.»

نخستین خط اتحاد، در اپوس ۳۶ در موومان دوم از سوناتین شماره یک (ویراست اصلی) ظاهر می‌شود.

Sonatina No. 1: second movement, mm. 7-8

آیا می‌باید لمس لگاتو در انتهای هر خط اتحاد شکسته شود؟

«ساندرا روزنبلوم» در اثر درخشانش «تمرینات اجرایی در موسیقی پیانویی کلاسیک» بیان می‌کند: «در اغلب موارد، به واسطه بیان ظریف خط اتحاد با تأکید مناسب و آریتمیکولاسیون، پاسخ بلی است» او شرح می‌دهد که: «... پایان خط اتحاد بایستی اغلب نامحسوس باشد، و گاهی اوقات بیشتر به سبکی و پیوسته شنیده شود تا به صورت جداگانه...» اگرچه این بدین معنا نیست که همیشه تمام خطوط اتحاد با پایانی معین مشخص می‌شوند، در شرایط معینی، لمس لگاتو ممکن است از روی خط میزان نیز بگذرد، ولو اینکه خط اتحاد، به این شکل مشخص نشده باشد.

این مشخصه خط اتحاد گذاری کلاسیک عمدتاً در چهار مقوله رایج اتفاق می‌افتد: یک موتیف کوتاه خط اتحاد گذاری شده به مثابه واحدی درون یک میزان، اما نه هنگامی که از خط میزان گذر می‌کند، یک تریل با خاتمه‌ی نوشته شده که خط اتحاد قبل از نت پی آیند آن، پایان می‌یابد، خطوط اتحاد پی در پی مبتنی بر یک میزان، و خطوط اتحاد متوالی که در طی یک ملودی کانتابیل در جاهای غیرمنتظره متوقف و شروع می‌شود.

Sonatina No. 5: second movement, mm. 3-5

Original edition

New Schirmer edition

همچنین خطوط اتحاد برای خلق تأکیدات ریتمیک روی ضرب ضعیف به کار می‌روند، مخصوصاً آنها هنگامی که در الگوهای تکرار پذیر استفاده می‌شوند، بیانمندانند. در موومان روندو از سوناتین شماره ۵، اکثر ویراستاران یا انتخاب کرده‌اند که علائم خط اتحاد که روی ضرب دوم در میزان‌های ۳۴ تا ۳۵ آغاز می‌شود،

موتسیو کلمنتی سوناتین‌های شش‌گانه پیشبردی - Six progressive son- atinas Op. 36 را در سال ۱۷۹۷ آهنگسازی کرد و یادداشتی بر آنها نوشت: برای استفاده به عنوان مصالح مکمل گونه در اثر برجسته اش «مقدمه‌ای بر هنر نواختن روی پیانو فورته» (۱۸۰۱). با دلیل آنکه هیچ گونه اتوگرافی یافت نشد، این نخستین ویراست کارا به عنوان اصلی‌ترین منبع برای معتبر کردن می‌باشد. هیچ خطی یا از قلم افتادگی آشکاری در نت نوشت آن نیست، با این حال اجراکننده را به فهم تمرین‌ها و اختلاف‌های جزئی اجرایی، مخصوصاً در ارتباط با آریتمیکولاسیون و تزئینات، دعوت می‌کند. قصد من ارائه ویراستی به هنرجویان و مربیان است که به نیت اصلی آهنگساز وفادار و دقیق باشد، تنها اضافات ویراستی سبک محور ضروری برای کمک به آنها، که معتبرترین و محتمل‌ترین اجرای موسیقایی را آسانتر کنند، ارائه شده است.

حتی امروز، (عملاً)، امر آموزش هیچ پیانیستی بدون تمرین نخستین قدم‌های رپرتور کلاسیک، با زمانی بیشتر از ۲۰۰ سال از آغازشان، کامل نخواهد بود. بی‌تردید، آنها محبوبیتی دیرپای در نائل شدن به موفقیتی بی‌چون و چرا در گسترش فهم تکنیک و سبک پیانیست دارند. «پدر پیانو فورته» عنوان راستین کلمنتی، به هنرجویانش می‌فهماند که آنها قطعات او را یاد خواهند گرفت. در چند سونات نخست اپوس ۳۶، او سونات‌ها را با هماهنگی ساده‌ی بین دست‌ها می‌نوشت، اما سپس ماهرانه به گنجانیدن الگوهای آکومپانیمان پیچیده‌تر و تزئینات در سونات‌های واپسین آن پیش می‌رفت. او حصول موسیقایی را تماماً در محدوده یک اکتاو و همچنین انگشت گذاری را برای دست‌های یک کودک حفظ می‌کرد. این جواهرهای ژانر سونات، موسیقی دست یافتنی زیباگونه‌ای هستند که صدایی قابل اعتماد و راستین دارند. کلمنتی شگفت‌انگیزانه و بدون ساده‌گرایی زیاد، قادر بود این مینیاتورهای سبک کلاسیک را برای بهجت‌مندی پیانویی نسل‌هایی که پس از او خواهند آمد، خلق کند.

آریتمیکولاسیون (بیکره بندی)

تماس‌های متنوع و آریتمیکولاسیون‌های شرح داده شده در نقل قول‌های زیر از «مقدمه‌ای بر هنر نواختن پیانو فورته» کلمنتی آورده شده‌اند.

خط اتحاد

SLUR

«به ایتالیایی لگاتو (Legato) نامیده می‌شود، و بایستی به صورت آهسته و بسته (نزدیک به هم) نواخته شود.»

جالب است ذکر کنم که در نخستین ویراست منتشر شده، موومان اول اپوس ۳۶، شماره ۱، هیچ گونه خط اتحادی نداشت. اگرچه، این بدان معنا نیست که

بایستی تنها به مثابه متسو فورته (mezzo forte) ثبت می‌شود. با این شناخت، در نواختن با ساز مدرن با حجم فورته واقعی آن، و چه اندکی از کاستن صدا برای ناآشنایی به چشم انداز صدایی تاریخی، اجراکننده باید تصمیم گیرنده باشد. گرچه تا حدودی این به ذوق و اجراکننده ارتباط پیدا می‌کند، مطلوب است که روی این رویکرد تاریخی، هنگام نواختن فورته تأمل شود و همیشه ماهیت پالوده‌ی سبک کلاسیک را در نظر داشت.

پدال گذاری

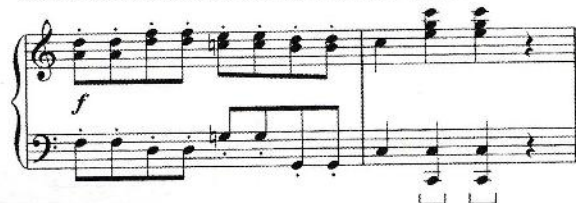
در زمانی که این سونات ها نوشته می‌شدند، پدال کاستگر برای پیانو فورته یک نوآوری محسوب می‌شد. آزمایش خلق صداهای نو توسط «پدال کاستگر آزاد» معمولاً در پارتیتور (نت نوشت اصلی) مشخص نمی‌شد، و تفاوت در مکانیسم های واقعی (اهرم های زانویی یا پدال های پا) اجراکننده را با انتخاب چگونگی استفاده آنها مواجه می‌کرد. کلمنتی علائم پدال را در برخی از آثارش پراکنده ثبت کرده است. او نشانگرهای پدال را در سوناتین اپوس ۳۶ در ویراست پنجم آن، منتشر شده توسط انتشارات خودش ca. 1820، اضافه کرد. (برای مثال، بنگرید به سوناتین شماره ۳ موومان سوم، میزان های ۴۲ تا ۴۵، سوناتین شماره ۵ موومان اول، میزان های ۴۲ تا ۴۴).

در موضوع استفاده از پدال کاستگر (خفه کن) در سوناتین ها، ما باید ماهیت آموزش و توانایی اجراکننده یا هنرجو، برای دستیابی به نوانس های ضروری را به یاد داشته باشیم. به دلیل میرایی طبیعی سریع صدا روی ساز کلمنتی، پدال کاستگر باید همانند موومان های آهسته و نقاط کادانس (پایانی) اتفاقی یا پاساژهای به صورت متوالی، استفاده شود. (بنگرید به پدال پیشنهادی در مثال های پی آیند).

Sonatina No. 1: second movement, mm. 1-3

Sonatina No. 3: first movement, mm. 11-12

استفاده‌ی آن باید با دقت با توجه به خصوصیات سازهای مدرن، جای گذاری شود. بایستی فشردن پدال را ۱/۲ یا ۱/۴ نسبت به عقب کامل آن در نظر گرفت.

حذف شوند، یا علائم خط اتحاد اصلی در میزان های ۳۴ تا ۳۵، ۶ تا ۷، و تمامی موقعیت های مشابه، اضافه شوند. واقعیت این است که خطوط اتحاد در ویراست اصلی بسیار ناچیز اضافه شده‌اند و این خطوط اتحاد بیانمند در ویراست اصلی تا میزان ۳۴ اتفاق نمی‌افتند. پیشنهاد من، واریاسیون جذابی روی الگوهای تکرار شونده نسبت به خط اتحاد فراموش شده است.

Sonatina No. 5: third movement, mm. 6-7

Sonatina No. 5: third movement, mm. 34-35

استاکاتو

علامت میخ شکل:

«به ایتالیایی استاکاتو (STACCTO) نامیده می‌شود.» دال بر وضوح و شمردگی، و کوتاهی صدا، که با بلند کردن انگشت به محض برخورد (با کلاویه‌ها) تولید می‌شود، دارد.

نقطه: یا آنها به صورت زیر مشخص می‌شوند:

بدین معنی، هنگامی که آهنگسازان در نوشته هایشان دقیق هستند، به معنی استاکاتوی ضعیف تری نسبت به علامت سابق (میخ گونه) است، بنابراین انگشت تا حدی طولانی تر پایین نگه داشته می‌شود. (زمان ضربه زدن طولانی تر می‌شود).

Portato: یا بدین سان

هنوز به معنای استاکاتوی ضعیف می‌باشد: درجه‌ی خویشاوندی از کمتر و بیشتر، با این حال، بستگی به شخصیت و شور قطعه دارد، سبک باید به خوبی توسط اجراکننده رعایت شود.

دینامیک ها

محدوده دینامیکی پیانو فورته کلمنتی در قیاس با ژرفای دینامیکی قدرتمند «گرند پیانو» مدرن امروزی، کرانمند بود. سطوح دینامیکی سازهای آن دوران، تقریباً یک سطح پایین تر از سازهای مدرن قرار داشتند. فورته (forte) خالص

Muzio Clementi

Six Sonatinas Op. 36

For The Piano

Edited by
Jennifer Linn

مرکز بخش: موسیقی آوا
تلفن: ۰۲۱ ۴۶۸۰۵۲۷۳
همراه: ۰۹۱۲ ۳۳۷۷۹۹۴

زشتا هنر نو و فرمبانت

